

zbog svoje problematičnosti mogao izgubiti svoju dokaznu vrijednost, Gjivo je svoje tvrdnje onom podrijetlu opisanih kamenoloma zasniva na samim specifičnim tragovima koje je pronašao u već davno napuštenim podzemnim kamenolomima, i na samoj tehnici rada, kakvu je antika poznavala, a Srednji vijek, pogotovo nakon otkrića eksploziva, sasvim zabacio. Zatim slijedi opis smještaja i veličine kamenoloma kao i opis samog tehnološkog postupka korištenja kamena u antici.

Budući da o ovoj temi nije bilo pisano u domaćoj stručnoj literaturi, bilo bi svakako poželjno, da se autor podrobije osvrne na ovu temu i u nekom našem stručnom časopisu, s obzirom na važnost i zanimljivost objekata.

Urednik

Vijesti iz inozemstva

NESREĆE U PEĆINAMA

U pećini Grotta di Piaggia Bella, koja se nalazi u planinskom masivu Monte Marguarese, nedaleko talijansko-francuske granice, došlo je do nesretnog slučaja, koji je završio smrću talijanskog speleologa Lucia Marsia.

Dne 30. srpnja 1955. Lucio Marsi spuštao se u 120 m duboku jamu, i tom je prilikom puklo sigurnosno užo, koje se izlizalo na oštroj stijeni. Unesrećenik se strmoglavio u jamu, i ostao na licu mjesta mrtav.

Francuska speleološka ekspedicija pod vodstvom Roberta Levi-a izvadila je posmrtnu ostatku Marcela Loubensa-a iz ponora Saint—Pierre—Martin. Marcel Loubens poginuo je u ovom ponoru 1952. godine, kao član francuske ekipe, koja je istraživala taj ponor. Posmrtni ostaci izvučeni su iz ponora u aluminijskom kovčegu.

OSNOVANO INTERNACIONALNO GEOGRAFSKO DRUSTVO (IGA)

Na esperantskom kongresu u Bologni (Italija), koji je održan 3. VIII. 1955., osnovano je Internacionalno geografsko društvo (IGA) s ciljem da zbliži stručnjake i amatere geografe, etnologe, arheologe, speleologe, i planinare, koji se služe esperantom, i tako uvede esperanto u stručne krugove. Organ IGA izdaje svoj bilten na esperantu, koji izlazi u Ljubljani. Clanarina za IGA staje godišnje 2 švicarska franka, odnosno 300 talijanskih lira. Na čelu društva je predsjednik Tibor Sekelj (Jugoslavija). Ostali članovi odbora su: potpredsjednik, Dr. R. H. Osborn (Engleska), tajnik ing. Walter van der Ley (Njemačka), blagajnik gđa Chiara Dragoni (Italija). Odbornici: Risto Jarvien (Finska), Ing. Stefan Veselji (Cehoslovančka), Manuel Gomes (Azori), gđa Nina Vidervol (Jugoslavija) i Ing. R. Laval (Francuska).

KONGRES SPELEOLOGA ITALIJE

Od 3. do 8. listopada 1955. godine održan je VII. kongres speleologa Italije na Siciliji. Kongresu su prisustvovali delegati iz evropskih i vanevropskih zemalja, a kao jugoslavenski predstavnik kongresu je prisustvovao Egon Pretner iz Postojne.

Obavijesti

NOVA SPELEOLOŠKA SEKCIJA »ZELJEZNICARA«

U Ljubljani je osnovana nova Speleološka sekcija željezničara u okviru Planinarskog društva »Željezničar«. Sekcijom rukovodi poznati jamar iz Ljubljane Dušan Novak.

NOVI UPRAVNI ODBOR SPELEOLOŠKE SEKCIJE PD »ZELJEZNICAR« U ZAGREBU

Dne 12. I. 1956. održana je redovna glavna godišnja skupština Speleološke sekcije PD »Željezničar« u Zagrebu, i tom je prilikom izabran novi upravni odbor u slijedećem sastavu: pročelnik Slavko Marjanec, tajnik Vlado Lončar, blagajnik Josip Benčić, ekonom Aleksandar Mujić, knjižničar Janko Debeljak, orудар Božo Bastalić.

SAVEZI SPELEOLOGA JUGOSLAVIJE

U protekloj godini osnovana su dva saveza društava, koja se bave istraživanjem pećina. U Ljubljani je osnovan Savez speleologa Jugoslavije, sa djelovanjem na cijelom teritoriju Jugoslavije, na području krša, a u Beogradu je osnovan Savez naučno-sportskih društava za istraživanje morskog dna i podmorskih pećina »Speleolog«, sa djelovanjem u cijeloj Jugoslaviji.

PRVO SPELEOLOŠKO DRUSTVO U BOSNI

U Tuzli je osnovano prvo Speleološko društvo NR Bosne i Hercegovine. Društvo broji preko 60 članova. Za predsjednika društva izabran je Obrad Ivanović, inicijator i osnivač društva.

NOVA OTKRICA

U PECINI HAJDOVA HIŽA

Na dan Republike 1955. g. Speleološka sekcija PD »Željeznica« u Zagrebu istraživala je pećinu Hajdova hiža u Gorskom kotaru, nedaleko Broda na Kupi. Tom je prilikom pronađen i istražen novi kanal, dugačak oko 300 m. Ovaj je kanal bio samo djelomično poznat ranijim posjetiocima ove pećine.

AKTIVNOST SPELEOLOŠKE SEKCIJE

P. D. »ŽELJEZNICAR«, ZAGREB

U PROTEKLOJ GODINI

U protekloj godini sekcija je izvršila niz značajnih istraživanja na području Like, Gorskog Kotara, otocima južne Dalmacije i Zagrebačke okolice.

5. VI. 1955. Izvršeno je istraživanje i topografsko snimanje pećina u okolici Tounja (Lika). Istražene su pećine: Polupećina nedaleko tounjskog starog grada, Izvor-pećina kod Tounjčice. Pećina kod rimskog mosta i Hajdučka pećina.

9. VI. 1955. Vršeno je topografsko snimanje Tisine jame i Pećine Medvednice kod »Horvatovih 500 stuba« na Medvednici.

12. VI. 1955. Nastavljeno je topografsko snimanje u pećini Vaternici.

19. VI. 1955. Vršeno je topografsko snimanje u pećini Vaternici i tom prilikom otkriveni su novi, do sada nepoznati, dijelovi pećine.

26. VI. 1955. Nastavljeno je topografsko snimanje u pećini Vaternici.

3. VII. 1955. Istražena je i topografski snimljena pećina Lipa na Protulipi.

15. VII. — 1. VIII. 1955. Tri člana sekcije izvršili su rekognosciranje, istraživanje i topografsko snimanje jama i pećina na otocima Korčuli, Mljetu i Lastovu. Pećine su istražene kako slijedi:

KORČULA:

Spilja kod Crne luke, Tabajnova spilja, Spilja u Glogovcu, Jama u Tomičevoj baštini i Spilja u Gornjem brijegu.

MLJET:

Spilja Goranja, Vela jama, Mala jama, Spilja kod Soline, Jama kod Babinog polja, Ostaševica i Movrica pećina.

LASTOVO:

Rača pećina, Jama pod Veli vrh, Puzalica i Jama.

4. IX. 1955. Istraženi su niži dijelovi pećine Lipe na Protulipi.

6. IX. 1955. Izvršeno je topografsko snimanje Grbine pećine kod Plaškog.

11. IX. 1955. Vršeno je topografsko snimanje u pećini Vaternici.

18. IX. 1955. Izvršeno je topografsko snimanje Jame II u potoku Bistri jarek, nedaleko »Horvatovih 500 stuba«.

25. IX. 1955. Izvršeno je snimanje nepoznatih dijelova jame Mandelaje kod Oštarija te je izvršeno topografsko snimanje iste. Tom prilikom otkriven je drugi otvor jame Mandelaje, u blizini željezničke pruge Zagreb—Ogulin. Istoga dana vršeno je topografsko snimanje jednog dijela ponora Ambarac.

14. X. 1955. Izvršeno je topografsko snimanje Male pećine nedaleko »Horvatovih 500 stuba«.

16. X. 1955. Nastavljeno je topografsko snimanje pećine u blizini »Horvatovih 500 stuba«.

30. X. 1955. Vršeno je rekognosciranje novih jama u blizini »Horvatovih 500 stuba«.

13. XI. 1955. Izvršeno je istraživanje jama na napuštenom kamenolomu u Dolju (Medvednica).

20. XI. 1955. Izvršeno je topografsko snimanje u Dolju sljedećih objekata: Jama na livadi, Jama u stijeni, Jama ispod planinarskog doma i Uska jama.

28.—30. XI. 1955. Vršeno je topografsko snimanje u pećini Hajdova Hiža nedaleko Broda na Kupi. U Fužinama je izvršeno topografsko snimanje pećine Vrelo, Jama pod vrh Kamenite glavice i Partizanska pećina U Kamenitoj glavici. U Vratima, na Plasi, topografski je snimljena Hajdučka jama.

11. XII. 1955. Istražena je i topografski snimljena Kosićeva jama u Dolju.

26. XII. 1955. Izvršeno je topografsko i fotografsko snimanje Zrvene peći i Male zrvene peći kod Gornjeg Stenjeveca.